

Preek over Psalm 116 – Wat motiveert ons om te bidden?

Broeders en zusters, gemeente van onze Here Jezus,

Het is vandaag de eerste zondag van het jaar 2015. En zoals ieder jaar, hebben we ook dit jaar in onze gemeente het voornemen om samen het jaar te beginnen met een week van gebed. Iedere avond zal er in de komende week op twee adressen de mogelijkheid zijn om samen te komen om te bidden. Is dat spectaculair? Nou, je kunt het beste zeggen dat de kracht in de eenvoud ligt. We lezen, we zingen, we bidden en in dit alles ontmoeten we de Here God en elkaar. Ik ben altijd heel dankbaar voor al die broeders en zusters die hun huis openstellen en ik ben ook dankbaar voor al die mensen die deelnemen aan deze gebedsbijeenkomsten. En tegelijk denk ik altijd, hoe komt het toch dat er ook broeders en zusters zijn die niet meedoen. Met die vraag in gedachten heb ik deze preek geschreven. Wat motiveert ons om te bidden? En als u dezelfde motivatie hebt, hoe komt het dat u tot nu toe nog nooit hebt deelgenomen aan de week van gebed?

Een eerste motivatie om te bidden is dat God luistert!

U kent ongetwijfeld de uitspraak 'nood leert bidden' wel. Tijdens de oorlog zaten de kerken vol. En wat dichterbij huis, en wat korter geleden, toen er een MKZ crisis was kon de bidstond niet meer in het Leerhuis gehouden worden omdat er zoveel mensen naar de bidstond kwamen dat er uitgeweken moest worden naar de kerkzaal. Maar zodra de nood voorbij is, lijkt het gebed weer te verstommen. We hebben het gewoon veel te goed met elkaar.

Dat is ongetwijfeld waar. Mozes waarschuwde de Israëlieten er al voor in Deuteronomium 8. Als jullie straks dit mooie land binnentrekken en daar in overvloed leven, zorg er dan voor dat je God niet vergeet. Je zou bij jezelf kunnen denken: al die voorspoed hebben we op eigen kracht verworven. Nee, je moet beseffen dat het de Here, je God is die je in staat stelt om die welvaart te verwerven.

Ook de Spreukendichter Agur waarschuwt er voor in Spreuken 30 (vers 7-9) *Geef mij geen armoede of rijkdom, voorzie mij van mijn toegewezen deel aan brood. Anders zou ik, verzadigd, U verloochenen en zeggen: Wie is de HERE?*

Als het ons goed gaat vergeten we God gemakkelijk. De kerken lopen leeg en het gebed verstomt.

Maar gaat 'nood leert bidden' altijd op? Natuurlijk, het kan zo gaan en misschien is dat ook uw ervaring wel: toen ik ziek werd, of toen mijn kind ziek was, toen heb ik veel gebeden. Of toen mijn baan op de tocht kwam te staan, met alle financiële gevolgen van dien, ja, toen heb ik veel gebeden. Zo kan het inderdaad gaan. Maar we moeten ons ook realiseren dan nood ook kan leren vloeken! Nood kan je heel opstandig maken. Ook oprechte gelovigen kan het overkomen dat 'de vraag waarom' zo je leven beheerst dat je geen gebed meer over je lippen kunt krijgen. Juist nu, juist in de nood lukt het niet meer om te bidden. God lijkt dan heel ver weg en hoe belangrijk is het dan niet dat er broers en zussen in het geloof zijn die met je meebidden!

Dat laat wel iets zien over hoe wij mensen in elkaar zitten. Wij zijn echt niet zo dat bidden en vertrouwen als vanzelf uit ons opkomt. Laten we daarom ook maar niet te optimistisch zijn dat een eventuele nood of crisis er wel weer voor zal zorgen dat de kerken en bidstonden weer volstromen. Niet de nood zou ons moeten motiveren om te bidden, maar er is wat anders nodig dat je in beweging zet.

En daarom heb ik vanmorgen Psalm 116 gelezen: *Ik heb de HERE lief, want Hij hoort mijn stem, mijn smeekbeden. Want Hij neigt Zijn oor tot mij, daarom zal ik Hem al mijn dagen aanroepen.* Niet de nood is het die mij leert bidden. Nee, God kennen, God liefhebben, dat motiveert om te bidden. Dat je weet dat er een God in de hemel is, die als een Vader voorover buigt – dat betekent dat woordje neigen - als z'n geliefd kind begint te praten.

Zo komt God in de bijbel ons tegemoet, als een relatie-God. Denk maar aan de beelden die de bijbel gebruikt om die relatie duidelijk te maken: vader en kind, heer en knecht, herder en schaap, boer en wijngaard, pottenbakker en klei. In al die beelden – het ene zal je meer aanspreken dan het andere – heeft God iets heel persoonlijks. En dat is ook hoe God door ons gekend wil worden. Omdat we God niet kunnen zien, maken we zo gemakkelijk iets onpersoonlijks van God. Je hoort mensen ook vaak zeggen dat ze wel in 'een hogere macht' geloven. Er is wel iets. Maar de bijbel wil je laten weten en voelen dat God niet een iets is maar een iemand. Iemand die contact zoekt. Iemand die voorover buigt omdat z'n kind iets tegen Hem wil zeggen. Dat geeft een beeld van een betrokken luisterhouding.

God hoort onze stem, God hoort onze smekingen, God hoort ons klagen. Hij buigt zich vol liefde naar ons toe.

Als u bent opgegroeid met de berijmde psalmen dan kent u vast ook de eerste regels van deze psalm wel: *God heb ik lief, want die getrouwe Heer, hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen.* God heb lief, maar als we de Psalm in de bijbel nalezen dan staat er niet God heb ik lief, maar de HERE heb ik lief! De HERE met allemaal hoofdletters. Als u dat in uw bijbel ziet staan dan staat er in het Hebreeuws JHWH. Staat er in het Oude Testament Here met één hoofdletter dan staat er Adonai. Hier staat dus JHWH. Dat is de Godsnaam waarmee God zich heeft bekend gemaakt aan Mozes bij de brandende braamstruik. Die naam die zo prachtig weergeeft wie God is. IK BEN DIE IK BEN. IK BEN ER! In zijn naam laat God merken dat Hij contact met je zoekt. Als jij tot mij roept, als jij klaagt, dan neig Ik mijn oor. Dan buig Ik me naar jou toe. IK BEN ER voor jou!

Als je mij nu vraagt wat motiveert om te bidden, dan is het dit. De wetenschap en de ervaring dat God betrokken is bij mijn leven en dat God betrokken is bij ons gemeentelven. Als we kijken naar onszelf, naar wie wij zelf zijn, dat heeft God echt alle reden om juist de andere kant op te kijken en om zich niets van ons aan te trekken. En toch doet Hij dat niet. Hij wil ons juist overtuigen van Zijn liefde voor ons. Staar je niet blind op je eigen falen, maar kijk naar die kribbe van Bethlehem en kijk naar de kruis van Golgotha. Zo lief heb Ik jou. Het heeft Mijn Zoon alles gekost. Hij is dieper gegaan dan jij ooit hoeft te gaan. Van de stal naar het kruis, van het kruis naar het graf, uit het graf weer opgestaan. Die banden van de dood, die angst voor het graf, die benauwdheid en dat verdriet, waar Psalm 116 het over heeft zijn Hem niet vreemd. Hij kan het meevoelen. Hij kijkt niet van je weg, Hij beweegt zijn oor naar je toe. Alsof Hij wil duidelijk maken: zeg het maar, Ik zie wat je meemaakt, Ik weet wat je denkt, wat je voelt, waar je bang voor bent. Zo buigt God naar jou toe, vol liefde. En op zoveel liefde past maar één reactie: Ik heb de HERE lief en daarom zal ik bidden. Met die God wil ik graag contact. Dat is het eerste.

Een tweede motivatie om te bidden is dat God geeft! God komt in actie. Zijn horen is een horen dat met daden gepaard gaat. Als de bijbel het over het horen van God heeft, dan betekent dat niet zoiets als aanhoren, maar verhoren. Op Gods luisteren volgen zijn daden.

Veel mensen hebben een ander beeld bij verhoren. Misschien hebt u dat ook wel, dat je denkt bij verhooring: ik heb gekregen wat ik gevraagd heb. Als je krijgt wat je vroeg dan zeg je: God heeft mijn gebed verhoord. En als je het niet krijgt, dan zeg je: God heeft het niet verhoord. God heeft mijn gebed wel gehoord, maar niet verhoord.

Maar is dat waar? Heeft God je gebed niet verhoord? Je kunt beter zeggen: Hij heeft mij anders verhoord dan ik in gedachten had. God hoort, hij komt in actie, maar hij doet dat op zijn tijd en op zijn manier. Hij is niet een automaat waar je een muntje in gooit en een blikje cola uit krijgt. Nee, ik ben er niet voor niets mee begonnen: hij is een iemand, een Persoon. Hij is iemand die weet wat goed voor je is. Wij vragen, leggen onze nood aan hem voor. En hij geeft zijn antwoord. Hij beslist zelf wat Hij het beste vindt om je te geven. En daarin is Hij niet grillig hoor. Vergeet niet dat Hij Vader is!

Heel mooi zie je dat in Psalm 116. De dichter is in groot gevaar, wat het ook precies is. *Banden van de dood omknelden mij. Angsten van het dodenrijk grepen mij aan Ik voelde angst en pijn.* Wat moet hij nu vragen aan God. Hij zegt het in een paar woorden: *'HERE, bevrijd mijn ziel.'* (Red mijn leven betekent dat!) Eigenlijk is dat precies wat de Here wil geven op het gebed: Hij wil dat je kunt leven.

In het leven van de Psalmist doet God dat misschien heel anders dan in jouw leven. Maar dat is inderdaad de vraag die je voor jezelf mag stellen in het gebed. We lezen niet hoe de Here het deze bidder geeft: kunnen leven. Maar hij geeft het. De dichter constateert dat God het op zijn manier gedaan heeft.

Ja U HERE hebt mijn ziel immers gered van de dood, mijn ogen van tranen, mijn voet van struikelen. Ik zal wandelen voor het aangezicht van de HERE in de landen der levenden.

Hij vertelt er verder niet meer over hoe God het gedaan heeft. Maar hij heeft het op Zijn manier gegeven: kunnen leven. Dat kan betekenen dat hij je nog een tijd geeft om te leven hier op aarde. Dat kan Hij op een manier doen die in onze ogen een wonder is. Maar Hij kan het ook doen door medicijnen, door therapie. Maar God kan het ook op een andere manier geven: kunnen leven. Leven bij God in de hemel. Maar hoe dan ook, God geeft leven. Eeuwig leven. Met alles wat je er bij nodig hebt. Er zijn twee dingen die God in ieder geval geeft aan ieder die tot Hem komt. God geeft heel veel ook aan mensen die nooit tot Hem bidden: gezondheid, succes,

welvaart. Maar er zijn twee dingen die je alleen krijgt als je daarom vraagt. Het eerste is genade, vergeving van zonden. Die ontvang je alleen als je gelovig op de Here Jezus vertrouwt. En het tweede waar je om mag vragen is de Heilige Geest. Die Geest wordt door Jezus aan een ieder die bidt beloofd. God geeft ons geen slang voor een vis, of een steen voor brood, of een scorpioen in plaats van een ei. God bedriegt je niet. God geeft Zijn Geest. Hij geeft Zichzelf. Hoeveel te meer zal Hij de Heilige Geest geven aan hen die Hem daarom bidden. Ook als banden van de dood je omvangen. Dan wil God tegen je zeggen: weet dat Ik heel dicht bij je ben. Weet dat Ik garant sta voor je leven. Hoe dan ook....wat er ook gebeurt!

Verhoring betekent dus niet dat je precies krijgt wat je vraagt. Maar dat je krijgt wat je nodig hebt om te leven, om eeuwig met God te leven. Je mag er zeker van zijn dat Hij je op je vraag vergeving en de Heilige Geest wil geven. En andere dingen geeft Hij in zijn wijsheid. Wees daar zeker van.

Zo mag je God kennen. Zijn horen is een actief horen. Je mag er zeker van zijn dat Hij geeft. Dat Hij zichzelf geeft.

We hebben nu al twee motieven gevonden om te bidden. Het eerste is: God luistert, het tweede is dat God geeft. Maar er is nog een derde motief. God wil gedankt worden.

We hebben net al gezegd dat God een gevende God is. Een God die zoveel van ons houdt dat Hij Zijn Zoon weggaf, terwijl Hij wist wat ze met Hem zouden uitspoken. Alleen dat al.....Maar het gaat nog veel verder. God gaf Zijn Geest om tot in eeuwigheid bij ons te zijn. Om ons te troosten, te vormen, te vernieuwen. En dan hebben we het nog niets eens over ons levensonderhoud gehad. Reden genoeg om te danken.

Ook dat mag ons er toe brengen om samen te komen om te bidden.

Het is volkomen terecht dat de schrijver van Psalm 116 zich afvraagt in het 12^e vers wat hij de HERE zal vergelden voor al Zijn weldaden, die Hij bewees. Wat kun je als mens nu tegenover al Gods goede gaven zetten? Nou niets eigenlijk. We kunnen God niet terug betalen. Op geen enkele manier. Zijn cadeaus zijn genade..., gratis. Maar Hij verlangt wel dat je uitspreekt en uitzingt dat je dankbaar bent. Dat doet Psalm 116 ook. Want op die vraag wat we de Here vergelden moeten volgt meteen

een antwoord: *ik zal de beker van het heil heffen en de Naam van de HERE aanroepen (13).*

Wat die beker van het heil precies inhoudt is onduidelijk. Ik ben wel zes verschillende uitleggingen tegengekomen. Dat laat ik daarom maar even rusten. Maar feit is wel dat het besef dat God zo onnoemelijk goed is, en zo betrokken is bij ons leven, de Psalmist dankbaar maakt. *Ik zal U een offer van dankzegging brengen (17).*

Drie redenen, die ons mogen motiveren om te bidden.

Het eerst is: God hoort je.

Het tweede is: God geeft.

Het derde is: God wil gedankt worden!

Laten we nu eens heel praktisch maken wat we hebben gehoord. Ik weet van broeders en zusters die volgende week meerdere gebedsavonden zullen gaan bijwonen. Prachtig! Maar als u nog niet eerder op een gebedsavond geweest bent, dan begrijp ik dat de drempel om mee te gaan doen nog best een beetje hoog kan zijn. Het is dan wel goed om te weten dat u, als u een avond bezoekt, ook in stilte mee mag bidden. U wordt echt niet verplicht of onder druk gezet om iets te doen waar u tegenop ziet. Ook door er gewoon te zijn laat u zien dat u zich verbonden weet met uw broeders en zusters. Misschien kunt u proberen om één avond uit te kiezen. Er is vast ook wel een avond bij u in de buurt. Of anders, er is vast wel een avond bij iemand die u kent. En natuurlijk, alle begrip als u het druk hebt. Daar twijfelen we niet aan. Maar als ik me niet vergis krijgen we allemaal, zo de HERE wil en wij leven, 24 uur in een dag. Evenveel tijd. Een eerlijke vraag die we zelf mogen beantwoorden is of het een kwestie van tijd is of van prioriteit.

Weet dat u van harte welkom bent de komende week om samen als gemeente biddend het nieuwe jaar ingaan. In verbondenheid met elkaar en bovenal in verbinding met de levende God. Want Hij is een God die hoort, een God die geeft, en een God die gedankt wil worden.....die God heb ik lief, met m'n hele hart! Ik hoop en bid dat u daar van harte AMEN op kunt zeggen.

AMEN

December 2014

G.P. Hartkamp

Wapenveld